

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Κ. ΤΣΕΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

- 1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
- 1.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ
- 1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
- 1.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
- 1.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- 1.6. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(Σύμφωνα με τον καινούριο κώδικα)
- 1.7. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(Σύμφωνα με τον παλιό κώδικα)
- 1.8. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΔΥΟ ΚΩΔΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- 2.1. Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
- 2.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
- 2.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

- 3.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
- 3.2. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗΣ
- 3.3. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
- 3.4. ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ
- 3.5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
- 3.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία αποτελεί την τελική έκθεση της μελέτης με τίτλο «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ, Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ», εργασία που επέλεξα γιατί θεώρησα ότι το καλύτερο θέμα που θα μπορούσα να αναπτύξω θα ήταν κάτι που θα πρόβαλλε την πόλη των Τρικάλων και σαν πόλη και σαν Δήμο καθώς και τα προβλήματα τα οποία γίνονται αντιληπτά σε καθημερινή βάση και χρήζουν αντιμετώπισης .

Βασική επιδίωξη του κάθε Δήμου -κι όχι μόνο- όσον αφορά τον τομέα της κοινωνικής πολιτικής είναι ο σεβασμός του ανθρώπινου προσώπου, η αλληλεγγύη, ο σεβασμός της ζωής, η κοινωνική δικαιοσύνη, η ισότητα ευκαιριών μεταξύ όλων των ανθρώπων, η άμβλυση των ανισοτήτων που ενδεχομένως να προκύψουν λόγω φύλου, ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου, πολιτισμικών, θρησκευτικών και γλωσσικών διαφορών, οικογενειακών, επαγγελματικών ευθυνών ή υποχρεώσεων, η οικοδόμηση μιας συνεκτικής κοινωνίας ενεργών πολιτών, η κοινωνική ευημερία και η ατομική ολοκλήρωση.

Δυστυχώς όμως, το τι θα έπρεπε να γίνεται και το τι γίνεται, είναι καταστάσεις οι οποίες αν και θα έπρεπε εντούτοις συχνά δεν έχουν καμιά σχέση μεταξύ τους.

Έτσι λοιπόν βάση και των παραπάνω δεδομένων γίνεται μία περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, του τι γίνεται με πιο απλά λόγια από πλευράς του Δήμου ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί.

Στο 1^ο κεφάλαιο αναλύονται βασικές έννοιες όπως κοινωνική πολιτική, κοινωνικός αποκλεισμός, τοπική αυτοδιοίκηση, αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, προγράμματα για άσκηση κοινωνικής πολιτικής με την βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αυτονόητο ότι πρόκειται για έννοιες που συνδέονται και εξαρτώνται μεταξύ τους.

Στο 2^ο κεφάλαιο δίνεται μία περιγραφή της πόλης των Τρικάλων, της απασχόλησης των κατοίκων, των υπηρεσιών που προσφέρονται, των γενικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος και οι δημότες καθώς και των ομάδων που αποτελούν φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού. Ειδικότερα προσδιορίστηκαν οι ομάδες που βιώνουν

κοινωνικό αποκλεισμό στον Δήμο και διερευνήθηκαν τα ειδικότερα χαρακτηριστικά, οι μορφές του κοινωνικού αποκλεισμού και οι ανάγκες της κάθε ομάδας, η συμβολή στην καταπολέμηση των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων εις βάρος συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων καθώς και η ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής και μέτρων για την αντιμετώπιση των διακρίσεων που υφίστανται.

Στο 3^ο κεφάλαιο αναλύονται οι δραστηριότητες του Δήμου και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Αυτό είναι και το σημαντικότερο κεφάλαιο από την άποψη ότι αποτελεί και το κεφάλαιο από το οποίο μπορούμε να βγάλουμε συμπεράσματα και να σχηματίσουμε μία σαφή εικόνα όσον αφορά την κοινωνική πολιτική στο Δήμο Τρικκαίων.

Ο τρόπος με τον οποίο έγινε η εργασία ήταν καταρχήν η συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών και στοιχείων ώστε αρχικά να μπορέσω εγώ η ίδια να καταλάβω πώς ο Δήμος ενεργεί ώστε να πετύχει τους στόχους που έχουν αναφερθεί. Στη συνέχεια ακολούθησαν συναντήσεις με τους υπεύθυνους από κάθε φορέα του Δήμου ώστε να αναλυθούν και να καταγραφούν αναλυτικότερα οι πληροφορίες μου.

Εδώ θα ήθελα να ευχαριστήσω:

➤ Τους Φορείς – Οργανισμούς του Δ. Τρικάλων:

1. Δ.Ε.Κ.Α. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
2. ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
3. Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ.
4. ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η έννοια της κοινωνικής πολιτικής είναι μία έννοια αρκετά πολύπλοκη αφού δεν υπάρχει ένας γενικά αποδεκτός ορισμός που να την ερμηνεύει επ' ακριβώς. Σε γενικές γραμμές θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την κοινωνική πολιτική «ως πράξη και ως δραστηριότητα του σύγχρονου κράτους που αποσκοπεί στην επέμβαση στην ελεύθερη αγορά και στην οικονομία με στόχο την αναδιανομή του εισοδήματος, την προστασία των ασθενέστερα πληθυσμιακά ομάδων, την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και την αύξηση της κοινωνικής ευημερίας»¹.

Αφορά δηλαδή στην δυνατότητα έκφρασης, ιεράρχησης και κάλυψης κοινωνικών αναγκών, με ένα σύνολο ρυθμίσεων και μέτρων σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, η κατοικία, η πρόνοια, οι ασφαλιστικές παροχές και οι προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες.

Η αναγκαιότητα και ο τρόπος άσκησης κοινωνικής πολιτικής από το κράτος και οι θεωρητικές προσεγγίσεις που γίνονται κάθε φορά σχετίζονται με τις ανάγκες και τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις εκάστοτε κοινωνικοπολιτικές και οικονομικές συνθήκες και τις πιέσεις των κοινωνικών κινημάτων.

1.2.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Σε σχέση με το παρελθόν αναδύεται μια νέα θεώρηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού, η οποία αντιλαμβάνεται το φαινόμενο ως συνολική υποβάθμιση της κατάστασης του ατόμου, σχετική με την έλλειψη των δικαιωμάτων και πρόσβασης στην πολιτική εξουσία. Νοείται όχι αποκλειστικά ως έλλειψη πόρων αλλά κυρίως ως σχετική αποστέρηση πλεονεκτημάτων ή δικαιωμάτων και έλλειψη πρόσβασης σε διαδικασίες και ευκαιρίες². Άλλος ορισμός του κοινωνικού

---

¹ Μελέτη Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.-Ε.Ε.Τ.Α.Α., «Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση», 1995

² Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, «Μελέτη Κοινωνικής Οικονομίας», 2002

αποκλεισμού, εκτός από εκείνο των κοινωνικών δικαιωμάτων, που έχει συζητηθεί είναι εκείνος που έχει σαν σημείο αναφοράς τη σχέση του ατόμου με τους κύριους θεσμούς ή μηχανισμούς παραγωγής και διανομής πόρων.

Με την έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού τονίζεται ο πολυδιάστατος χαρακτήρας των διαδικασιών και μηχανισμών που δημιουργούν το φαινόμενο και ο πολυδιάστατος χαρακτήρας των καταστάσεων που δημιουργούνται.

Έτσι, ενώ η φτώχεια παραπέμπει αποκλειστικά στη διάσταση του εισοδήματος, ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν αναφέρεται μόνο σε προβλήματα εισοδήματος ή σε προβλήματα στον τομέα της απασχόλησης αλλά και σε προβλήματα σε τομείς όπως η στέγαση, η εκπαίδευση, η υγεία, οι υπηρεσίες.

Με την έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού τονίζεται η δυναμική. Παραπέμπει στο γεγονός ότι διαδικασίες και μηχανισμοί δημιουργούν τον κοινωνικό αποκλεισμό και ότι οι διάφορες αποστερήσεις δεν μπορούν να αποδίδονται στις προσωπικές αποτυχίες ή στην ανικανότητα των ατόμων που βιώνουν τις αποστερήσεις αυτές.

Σε γενικές γραμμές θα μπορούσαμε να ορίσουμε τον κοινωνικό αποκλεισμό ως «την παρεμπόδιση απορρόφησης κοινωνικών και δημόσιων αγαθών, όπως π.χ., αυτά της εκπαίδευσης, του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης κ.τ.λ., η έλλειψη των οποίων οδηγεί συνήθως στη οικονομική ανέχεια και στην περιθωριοποίηση. Ο όρος κοινωνικός αποκλεισμός χαρακτηρίζει, δηλαδή, τόσο μια κατάσταση όσο και μια διαδικασία»³.

Οι ποικίλες οικονομικές και κοινωνικές κρίσεις, η διεύρυνση του χάσματος ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς, τα κοινωνικά φράγματα που συνδέονται με την άνιση ανάπτυξη και τις ευκαιρίες πρόσβασης στα δημόσια αγαθά ή/και τα αγαθά του πολιτισμού ωστόσο που το ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού υπαινίσσεται πρέπει να ενταχθούν αναλυτικά σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο κοινωνικών διαρθρώσεων, όπου η βάση της διάκρισης κατά ομάδα παράγουν και αναπαράγουν τις διαφορές και κατ' επέκταση τις ανισότητες στο εσωτερικό συγκεκριμένων κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων γενικού πληθυσμού. Μετατίθεται, έτσι, η προβληματική από τη

---

³Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, «μελέτη Κοινωνικής Οικονομίας», 2002

γενική σε μια ειδικότερη σκοπιά θέασης, από το όλο στο μέρος, σ' ένα πεδίο που προσδιορίζεται από διαφορετικά ίσως ή και λανθάνοντα χαρακτηριστικά ελλείμματος όχι μόνο στο επίπεδο του εισοδήματος αλλά και στο πολιτικό (πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα) όπως και στο κοινωνικό (αποστέρηση, αποξένωση, απομόνωση, παρεμπόδιση, σεξουαλική κακοποίηση / παρενόχληση).

Οι γρήγορες εξελίξεις της μετάβασης στη μεταβιομηχανική κοινωνία, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και ο ανταγωνισμός προκάλεσαν μεγάλες ανακατατάξεις στους θεσμούς και την προσωπική ζωή και επιζητούν νέους τρόπους κοινωνικής οργάνωσης για τη διασφάλιση της κοινωνικής ισορροπίας.

1.3) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους με τη σημερινή του μορφή, έκταση και λειτουργίες, αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό των προηγμένων χωρών.

Μέσω των δαπανών κοινωνικής πολιτικής, το κράτος παρεμβαίνει στις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις με σκοπό να βελτιώσει την ευημερία για το σύνολο της κοινωνίας. Απευθύνεται σε άτομα και κοινωνικές ομάδες με κριτήρια διαφορετικά από τους νόμους της αγοράς. Οι κοινωνικές δαπάνες περιλαμβάνουν την ασφάλιση, την υγεία, την πρόνοια, την εκπαίδευση, τη στεγαστική στήριξη, την προστασία από την ανεργία, κ.λπ.. Οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του κοινωνικού κράτους ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, συντελούν στη διαμόρφωση μιας δικαιότερης κοινωνίας και επιδιώκουν την μείωση των περιπτώσεων κοινωνικού αποκλεισμού⁴.

Μέσω της κοινωνικής πολιτικής οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιδιώκουν την κάλυψη των αναγκών κάθε ατόμου το οποίο δεν διαθέτει επαρκείς πόρους συντήρησης ή τελεί σε καθεστώς κοινωνικού αποκλεισμού και δεν καλύπτεται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, ως

---

⁴Απίστουλα – Κοντιάδη, «Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους και Τοπική Αυτοδιοίκηση», 2006

μηχανισμό προστασίας έναντι τυποποιημένων ασφαλιστικών κινδύνων. Μέσω υπηρεσιών, επιδομάτων και παροχών σε είδος, αποσκοπεί τόσο στην διασφάλιση των βασικών αναγκών διαβίωσης όσο και στην κοινωνική ενσωμάτωση των αποκλεισμένων ατόμων.

Η παρεχόμενη κοινωνική προστασία συνδέεται μόνο με την αδυναμία ενός ατόμου να καλύψει με δικά του μέσα συγκεκριμένες βιοτικές ανάγκες.

Το πεδίο της κοινωνικής πολιτικής όπου αναδεικνύεται σε όλο της το εύρος η ανάληψη από την πλευρά της πολιτείας του βάρους να συνδράμει κάθε πρόσωπο που τελεί σε κατάσταση κοινωνικής ανάγκης ή αλλιώς κοινωνικού αποκλεισμού, αποτελούν σαφώς οι θεσμοί και οι δημόσιες πολιτικές στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.

Οι παρεμβάσεις αυτές αποσκοπούν στην κοινωνική προστασία εκείνων των προσώπων που δεν καλύπτονται από τους μηχανισμούς κοινωνικής ασφάλισης όπως αναφέραμε και πιο πάνω, αλλά ούτε διαθέτουν άλλα μέσα ώστε να αντιμετωπίσουν τα επιμέρους προβλήματα που οδηγούν στην σταδιακή τους περιθωριοποίηση. Πρόκειται επομένως για παρεμβάσεις με σημαντικές ιδιαιτερότητες που καλούνται να προσεγγίσουν απρόβλεπτες και παρούσες καταστάσεις και ανάγκες με υψηλό βαθμό διαφοροποίησης και κατά κανόνα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά.

Οι Ο.Τ.Α. από τη φύση τους βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη απ' ό,τι η κεντρική κυβέρνηση. Αυτό τους καθιστά περισσότερο αρμόδιους, αλλά κυρίως περισσότερο ικανούς να ασκήσουν κοινωνική πολιτική ουσιαστική, προσανατολισμένη στις ανάγκες και στα προβλήματα των κατοίκων, αλλά και στις ιδιαιτερότητες και τις προοπτικές του κάθε τόπου, τουλάχιστον στο επίπεδο της καθημερινότητας.

Αποτελούν τον πρώτο δέκτη κοινωνικών προβλημάτων, λόγω της άμεσης επαφής τους με το δημότη. Βρίσκονται κοντά του σχεδόν αμέσως τη γέννηση τους, με τους δημοτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, και μέχρι και τα γεράματα του με τα Κ.Α.Π.Η. Κυρίως όμως βρίσκονται κοντά στα αδύναμα μέλη της κοινωνίας που χρήζουν βοήθειας, προσπαθώντας να κάνουν τη ζωή τους ευκολότερη.

Το πλεονέκτημα αυτό που έχουν οι Ο.Τ.Α. στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής έγκειται στην δυνατότητά τους να προσεγγίσουν τα προβλήματα στην ουσία τους, με πιο ανθρώπινο και πιο αποτελεσματικό και πιο εξατομικευμένο

τρόπο, αντιμετωπίζοντας την κάθε περίπτωση χωριστά, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές της.

Οργανωμένες μορφές πρόνοιας και προστασίας προωθούνταν κυρίως από την Εκκλησία και την ιδιωτική φιλανθρωπική πρωτοβουλία μέχρι τον β' παγκόσμιο πόλεμο, ενώ οι κρατικές παρεμβάσεις περιορίζονταν στην αντιμετώπιση προβλημάτων και εξαιρετικά επειγουσών αναγκών.

Μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο, επιχειρήθηκε μια πιο συστηματική οργάνωση και κανονιστική τυποποίηση των προνοιακών μηχανισμών, ενώ μετά την μεταπολίτευση σημειώθηκαν ορισμένες μεταρρυθμιστικές απόπειρες για το διοικητικό ορθολογισμό του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, με κατεύθυνση πρωτίστως την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των προνοιακών προγραμμάτων, τόσο σε επίπεδο υπηρεσιών όσο και σε επίπεδο εισοδηματικών ενισχύσεων⁵.

1.4.) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να υλοποιούν ή να συμμετέχουν σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια, προγράμματα δράσης, πρωτοβουλίες ή άλλα προγράμματα και δράσεις στα πλαίσια ευρωπαϊκών ή εθνικών πολιτικών, τα οποία στοχεύουν κυρίως:

- Στην εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων οι οποίες αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό.
- Στη δημιουργία και υποστήριξη αστικών και κοινωνικών υποδομών για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
- Στην πολιτιστική ανάπτυξη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την εκπαίδευση και κατάρτιση ιδιαίτερα των πληθυσμών των ορεινών, των αγροτικών και νησιώτικων περιοχών.
- Στην μέριμνα για την παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας.
- Στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

---

⁵Απίστουλα – Κοντιάδη, «Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους και Τοπική Αυτοδιοίκηση», 2006

- Στην ισότητα των δύο φύλλων
- Στην προώθηση ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

1.5.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτεί τα προγράμματα των Κοινωνικών Υπηρεσιών. Τα προγράμματα αυτά αφορούν στην λειτουργία των Δομών Φύλαξης Παιδιών (Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, Παιδικοί Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία, κ.τ.λ.) καθώς και Φροντίδας Ηλικιωμένων Ατόμων (Βοήθεια Στο Σπίτι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, κ.τ.λ.).

Υπεύθυνοι φορείς για την διαχείριση των προγραμμάτων αυτών είναι το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνική Προστασίας καθώς και οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της χώρας.

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» του Υπουργείου, προβλέπεται:

- Η συνέχιση της λειτουργίας από το Β' ΚΠΣ Δομών Φύλαξης Παιδιών
- Η λειτουργία νέων Δομών Φύλαξης Παιδιών
- Η συνέχιση της λειτουργίας από το Β' ΚΠΣ Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας για την φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα 2000-2006 περιλαμβάνουν το Μέτρο των Κοινωνικών Υπηρεσιών. Οι Κοινωνικές Υπηρεσίες αποτελούν δράση στα πλαίσια της οποίας προβλέπεται:

- Η λειτουργία των Δομών Φύλαξης Παιδιών
- Η λειτουργία Μονάδων "Βοήθεια στο Σπίτι", για την υποστήριξη ηλικιωμένων και ανήμπορων ατόμων.

Οι Δομές Φύλαξης Παιδιών είναι οι εξής:

- Βρεφικοί Σταθμοί
- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας (με τμήμα Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες)
- Παιδικοί Σταθμοί
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με αναπηρίες.

Ενώ Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων είναι:

- Οι Μονάδες "Βοήθεια στο Σπίτι"
- Τα "Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων"

Οι Δομές αυτές αξίζει να σημειώσουμε ότι χρηματοδοτούνται για τρία χρόνια.

1.6.) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(Σύμφωνα με τον παλιό Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα)

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των Δήμων και των Κοινοτήτων, κύρια μέριμνα των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της⁶. Στην αρμοδιότητα των Δήμων και των Κοινοτήτων ανήκουν ιδίως:

- η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία: δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής
- η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η, και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων,
- η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων,
- η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θερέτρων,
- η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης,

---

⁶ Δ.Κ.Κ. Άρθρο 24

- η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας,
- η ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, η συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.
- η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων,
- η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.

1.7.) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(Σύμφωνα με τον καινούριο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα)

Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας⁷. Οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς:

- α) Ανάπτυξης,
- β) Περιβάλλοντος,
- γ) Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών,
- δ) Απασχόλησης,
- ε) Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης,
- στ) Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού,
- ζ) Πολιτικής Προστασίας.

---

⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 75 του νέου Δ.Κ.Κ

Όσον αφορά την άσκηση κοινωνικής πολιτικής στον τομέα της Ανάπτυξης τότε οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. περιορίζεται στην εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

Στον τομέα της Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. είναι οι εξής:

➤ Η συμμετοχή ή η ανάληψη του έργου της αστικής συγκοινωνίας, η διενέργεια μεταφοράς για τη μετακίνηση κατοίκων εντός των ορίων της εδαφικής τους περιφέρειας καθώς και η μεταφορά για την εξυπηρέτηση ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικές ομάδες του τοπικού πληθυσμού που χρήζουν ανάγκης μεταφοράς ή των εργαζομένων των Δήμων και Κοινοτήτων με τον τρόπο και τη διαδικασία που ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

➤ Η προστασία του καταναλωτή με τη δημιουργία Γραφείων Ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με θέματα που αφορούν τα δικαιώματά του, την ποιότητα των προσφερομένων αγαθών και υπηρεσιών και τις επιπτώσεις τους στην υγεία και το περιβάλλον.

➤ Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας, όπως ο υγειονομικός έλεγχος των δημοτικών και κοινοτικών δεξαμενών νερού, ο υγειονομικός έλεγχος των καταστημάτων και επιχειρήσεων που λειτουργούν στην περιφέρειά τους, ο έλεγχος της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα, η περισυλλογή και εν γένει η μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα και η δημιουργία καταφυγίων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. στον τομέα της Απασχόλησης συνίστανται στα εξής:

➤ Στην υλοποίηση ή η συμμετοχή σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια και προγράμματα δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

- Προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης, με την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και κυρίως των πληθυσμών των ορεινών, αγροτικών και νησιωτικών περιοχών, στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού σχεδιασμού.
- Συμβολή στην καταγραφή και απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής τους και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με τη δημιουργία Παρατηρητηρίων Απασχόλησης και Γραφείων Διασύνδεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας σε τοπικό επίπεδο, σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις επιχειρήσεις της περιοχής τους.

Στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, περιλαμβάνεται ιδίως:

- Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων και ιδρυμάτων όπως παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κλπ και τη μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.
- Η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Η μέριμνα για την στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης

σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης κατά τις προβλέψεις αυτού του Κώδικα.

➤ Η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας στην περιφέρειά τους, με τη δημιουργία Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.

➤ Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη των μεταναστών, προσφύγων και παλιννοστούντων ομογενών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

➤ Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.

Στον τομέα της Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, περιλαμβάνεται, ιδίως:

➤ Η κατασκευή, διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας και ιδιαίτερα η συντήρηση, η καθαριότητα και η φύλαξη των σχολικών κτιρίων.

➤ Η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών

➤ Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

➤ Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κλπ καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

- Η προστασία μουσείων και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
- Η επισκευή, συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών και ιστορικών σχολικών κτιρίων και κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή τους σε αυτά.
- Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία
- Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού
- Η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως δημοτικών και κοινοτικών γυμναστηρίων, αθλητικών κέντρων και δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης.
- Η προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων.

1.8.) ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΔΥΟ ΚΩΔΙΚΕΣ

Με τις αλλαγές που περιλαμβάνει ο νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας στο πλαίσιο της ενίσχυσης του κοινωνικού ρόλου των ΟΤΑ εισάγεται ένα πλέγμα διατάξεων, που τους επιτρέπει ν' αναλάβουν πρωτοβουλίες κοινωνικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο της αρχής της εγγύτητας προς τον πολίτη. Ειδικότερα:

⇒ Για πρώτη φορά προβλέπεται η δυνατότητα του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου να προβεί σε μείωση δημοτικών φόρων ή τελών έως το 50% ή ακόμη και σε πλήρη απαλλαγή από αυτά για τα άτομα με αναπηρίες, τους πολύτεκνους και τους άπορους.

⇒ Καθιερώνεται η δυνατότητα χορήγησης ειδικών χρηματικών βοηθημάτων σε πολύτεκνους.

⇒ Επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθώς και για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, είναι δυνατή η χορήγηση από τους ΟΤΑ στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους ειδών διαβίωσης, περίθαλψης και χρηματικών βοηθημάτων.

⇒ Παρέχεται στους ΟΤΑ η δυνατότητα επιχορήγησης συλλόγων μη-κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι έχουν ως

σκοπό την παροχή βοήθειας και υποστήριξης, κάθε μορφής, σε παιδιά, που είναι ιδίως, θύματα κακοποίησης, παραμέλησης, οικονομικής εκμετάλλευσης και παράνομης διακίνησης, ανεξαρτήτως υπηκοότητας.

⇒ Αναμορφώνεται επί το ευνοϊκότερο το καθεστώς της απευθείας εκποίησης δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε άστεγους και αδύνατους δημότες τους με τίμημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/4 της τρέχουσας αξίας τους.

⇒ Ενθαρρύνεται η εφαρμογή πολιτικών ή η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.

⇒ Καθιερώνεται ενεργός συμμετοχή των ΟΤΑ στη σχεδίαση, την οργάνωση, τον συντονισμό και την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας στην περιφέρειά τους, στο πλαίσιο των Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.

⇒ Προβλέπεται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη των μεταναστών, προσφύγων και παλιννοστούντων ομογενών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

⇒ Προωθείται ο εθελοντισμός και η κοινωνική αλληλεγγύη με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών, που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.

⇒ Προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης, προσαρμοσμένων στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και κυρίως στις ανάγκες των πληθυσμών των ορεινών, αγροτικών και νησιωτικών περιοχών, στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού σχεδιασμού.

⇒ Κατοχυρώνεται η συμβολή των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ στην καταγραφή και απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της

περιοχής τους και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με τη δημιουργία Παρατηρητηρίων Απασχόλησης και Γραφείων Διασύνδεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας σε τοπικό επίπεδο, σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις επιχειρήσεις της περιοχής τους.

Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

2.1. Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τα Τρίκαλα είναι πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού Τρικάλων και αποτελεί έδρα του Δήμου Τρικκαίων, στον όποιον υπάγονται και οι συνοικισμοί: Άγιοι Απόστολοι, Καρυές, Κηπάκι, Λεπτοκαρυά, Λογγάκι, Περδικορράχη, Πυργετός, Πύργος, Ριζαριό, Σωτήρα και Φλαμούλι, οι οποίοι βρίσκονται περιφερειακά της πόλης σε ακτίνα 5 km περίπου. Αποτελεί ίσως το πρώτο μοντέλο συνενώσεως δήμων και κοινοτήτων πανελληνίως, αφού από το έτος 1924 ενώθηκε η πόλη διοικητικά με τους παραπάνω συνοικισμούς και αποτελούν μέχρι σήμερα το Δήμο Τρικκαίων σαν αυτοτελή μονάδα διοίκησης και λειτουργιών.

Σήμερα που γενικά υποστηρίζεται η συνένωση δήμων και κοινοτήτων ο Δήμος Τρικκαίων προβάλλει σαν δοκιμασμένη και απόλυτα πετυχημένη πολιτική, οικονομική και διαχειριστική οντότητα σε όλα τα προβλήματα πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο Δήμος Τρικκαίων έχει έκταση 75.000 στρέμματα, πληθυσμό 48.962 σύμφωνα με την απογραφή του 1991 και 51.786 σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Κατά τις αντικειμενικές εκτιμήσεις των παραγόντων του Δήμου ο πραγματικός πληθυσμός φθάνει στις 75.000 κατοίκους και ο διακινούμενος κατά μέσο όρο καθημερινά μέσα στην πόλη πληθυσμός φθάνει τις 85.000 κατοίκους.

Ο Δήμος Τρικκαίων αποτελεί το μεγάλο αστικό κέντρο μιας γεωργοκτηνοτροφικής περιοχής και συγκεντρώνει όλες τις βασικές οικονομικές, πολιτιστικές, αθλητικές και λοιπές δραστηριότητες του νομού.

Στην πόλη των Τρικάλων βρίσκεται η δημόσια διοίκηση, τα Δικαστήρια, το κρατικό Νοσοκομείο, η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, τα πολιτιστικά κέντρα, τα κέντρα μεταφοράς και επικοινωνιών, οι αγορές και τα εμπορικά κέντρα,

τα κέντρα μεταφοράς και επικοινωνιών, οι αγορές και τα εμπορικά καταστήματα, οι εγκαταστάσεις λιανικού και χονδρικού εμπορίου, τα αθλητικά κέντρα και γήπεδα αθλοπαιδιών, η αναψυχή και η διασκέδαση και τέλος τα πάσης φύσεως γραφεία και καταστήματα παροχής υπηρεσιών.

Η βασική απασχόληση των κατοίκων των συνοικισμών που περιβάλλουν την πόλη είναι ο πρωτογενής τομέας παραγωγής και οικονομίας με δυνατότητα άμεσης διάθεσης στην κατανάλωση των παραγόμενων προϊόντων λόγω της μικρής απόστασης των αγροτικών αυτών οικισμών από το αστικό κέντρο. Ταυτόχρονα μπορεί να απολαύσουν των παροχών, υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων που υπάρχουν μέσα στην οργανωμένη πόλη.

Όλες οι δραστηριότητες των τομέων οικονομίας και πολιτισμού παρουσιάζουν στην περιοχή λειτουργίας του Δήμου ανοδική πορεία και εξέλιξη σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο. Συνεπώς ο Δήμος σε σχέση με τον υπόλοιπο νομό, που στις διάφορες μελέτες εμφανίζεται προβληματικός, παρουσιάζει δυναμική εικόνα και προϋποθέσεις ανάπτυξης πολύ μεγάλες.

Είναι μία πόλη που έχει περγαμηνές σε πολιτιστικές αντιστασιακές, πνευματικές και καλλιτεχνικές επιδόσεις.

Η πολιτεία αναγνωρίζοντας τη συμβολή των Τρικάλων στον Αθλητικό τομέα όρισε τα Τρίκαλα ως έδρα Πανεπιστημιακού Τμήματος Επιστήμης και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) στα πλαίσια του Θεσσαλικού Πανεπιστημίου.

2.2. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- Υψηλό ποσοστό ανεργίας, ιδιαίτερα στους νέους, τις γυναίκες και τους κοινωνικά αποκλεισμένους
- Συρρίκνωση του αγροτικού εισοδήματος και μετακίνηση του ανθρώπινου δυναμικού από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα
- Μικροί ρυθμοί ανάπτυξης και προβλήματα αναδιάρθρωσης
- Κοινωνικές προνοιακές υποδομές για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
- Εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς που παρουσιάζουν αναπτυξιακή προοπτική και αύξηση της απασχολησιμότητας των νέων – κυρίως – ανέργων

- Άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και ένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων στην τοπική αγορά εργασίας, αύξηση της κοινωνικής συνοχής και δημιουργία όρων ισόρροπης ανάπτυξης.

2.3.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Οι ατομικές διαφορές αποτελούν φυσικό νόμο, ωστόσο σε ορισμένα άτομα οι αποκλίσεις είναι τόσο σημαντικές, ώστε να παρεμποδίζεται η ομαλή εξέλιξη και η προσαρμογή τους. Τα άτομα με τέτοιου είδους αποκλίσεις έχουν κατά καιρούς «σηκώσει» το βαρύ φορτίο πολλών χαρακτηρισμών όπως ανάκανοι, μειονεκτικοί, κ.τ.λ. Οι κατηγορίες των ατόμων με αναπηρίες είναι κυρίως οι εξής:

1. Άτομα με διαταραχές στην όραση
2. Άτομα με ελαττωματική ακοή
3. Νοητικά καθυστερημένα άτομα
4. Άτομα με φυσικές μειονεξίες
5. Άτομα με διαταραχές της συμπεριφοράς
6. Άτομα με διαταραχές του λόγου
7. Άτομα με δυσκολίες στη μάθηση

Δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία και δεδομένα για τον αριθμό των Ατόμων με Αναπηρίες παρά μόνο από το Αρχείο του Ε.Κ.Α.Μ.Ε.Α.Τ. το οποίο στο πλαίσιο του προγράμματος HORIZON 1998 – 2000 έκανε μια σημαντική καταγραφή των ενήλικων ατόμων .

A/a	ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	ΠΛΗΘΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1	ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	59	38	21
2	ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ	26	17	9
3	ΜΕ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ	39	18	21
4	ΑΥΤΙΣΜΟ	10	1	9

5	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	7	7	0
6	ΆΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	14	10	4
	ΣΥΝΟΛΟ	155	91	64

Τα περισσότερα άτομα με αναπηρίες έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στο Δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης, αν και αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα. Τα άτομα με νοητική υστέρηση φοιτούν στο Ειδικό Σχολείο του Νομού Τρικάλων ενώ τα άτομα με κινητικές αναπηρίες φοιτούν στα Δημόσια Σχολεία, τα περισσότερα των οποίων δεν διαθέτουν προσπελασιμότητα και ειδικές συνθήκες ένταξης.

Οι περισσότεροι έχουν γνώσεις σχετικά την χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) και χρησιμοποιούν Η/Υ, χωρίς όμως να διαθέτουν και τους αντίστοιχους τίτλους (π.χ. πτυχίο ECDL ή κάποιου άλλου ιδρύματος) ή να έχουν παρακολουθήσει κάποια προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Βέβαια αν και πολλοί γνωρίζουν τη χρήση του Η/Υ λίγοι εξ αυτών έχουν ατομικό υπολογιστή στο σπίτι τους.

Οι λόγοι της ανεργίας σε μεγάλο βαθμό είναι η έλλειψη κατάρτισης ή μόρφωσης, τα προβλήματα υγείας και οι προκαταλήψεις ή διακρίσεις που υφίστανται. Πολλοί από αυτούς επίσης αναμένουν διορισμό σε δημόσια θέση, δεν έχουν επαρκή προϋπηρεσία, δεν έχει γίνει ανανέωση σύμβασής τους ή έχουν προβλήματα υγείας.

Ένα μεγάλο ποσοστό (40%) δεν αναζητά εργασία και αυτό συμβαίνει για δύο λόγους: είτε γιατί έχει απογοητευθεί ή γιατί βασίζεται στην αναπηρική σύνταξη και στην προστασία της οικογένειας.

ΜΟΝΟΓΟΝΕΪΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών είναι περίπου 1.700 – 1.800 άτομα. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μόνες μητέρες προέρχονται κυρίως από προκαταλήψεις απέναντί τους. Το 50% περίπου από αυτές εργάζονται και διαθέτουν και ασφάλιση, οι υπόλοιπες όμως δουλεύουν περιστασιακά ή

εποχικά και χωρίς ασφάλιση. Τα χρηματικά τους διαθέσιμα είναι αν όχι ανύπαρκτα, σαφώς περιορισμένα.

ΤΣΙΓΓΑΝΟΙ

Οι εκτιμήσεις για τον αριθμό του τσιγγάνικου πληθυσμού κυμαίνονται μεταξύ 1.800 ατόμων που ζουν στα Τρίκαλα . Η πλειοψηφία των Τσιγγάνων ασχολείται με το πλανόδιο εμπόριο στην ανεπίσημη αγορά εργασίας.

Η ύπαρξη στερεότυπων και προκαταλήψεων στην ευρύτερη κοινωνία εκτιμάται ότι αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες αποκλεισμού των Τσιγγάνων από την αγορά εργασίας. Ο αναλφαβητισμός τους υπολογίζεται γύρω στο 50% - 80%, ενώ η ανεργία αποτελεί ουσιώδες πρόβλημα για την ομάδα αυτή. Επιπλέον η έλλειψη πληροφόρησης γύρω από θέματα σχετικά με τα δικαιώματά τους , στερεί τους τσιγγάνους από την ευκαιρία διεύρυνσης των επιλογών τους. Καθίσταται αναγκαία η εφαρμογή μιας συγκροτημένης , πιο ολοκληρωμένης πολιτικής καταπολέμησης του αποκλεισμού των τσιγγάνων από την αγορά εργασίας.

Οι παράγοντες που υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής τους , μπορούν να εντοπιστούν γενικά σε τέσσερα επίπεδα.

A) Συνθήκες διαμονής . Μεγάλο μέρος ζει σε καταυλισμούς , όπου στερούνται στοιχειωδών ανέσεων και υποδομών (τουαλέτες , λουτρά , ύδρευση , αποχέτευση , ηλεκτροδότηση.)

B) Υγειονομική κατάσταση. Οι τσιγγάνικοι πληθυσμοί παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά χρόνιων λοιμώξεων και γαστρεντερικών παθήσεων (αποτέλεσμα κακής διατροφής).

Γ) Εκπαίδευση. Το μεγαλύτερο μέρος των τσιγγάνων είναι αναλφάβητοι ή με ελάχιστες γραμματικές γνώσεις. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την επικοινωνία , καθώς και την εκπλήρωση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

Δ) Εργασία. Η εμφάνιση μεγάλων ποσοστών ανεργίας σχετίζεται άμεσα με το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο , αλλά και με άλλους παράγοντες όπως π.χ. η προκατάληψη.

ΑΠΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ

Ο αριθμός των απεξαρτημένων ατόμων, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, ακολουθεί αυξητική πορεία. Τα απεξαρτημένα άτομα καλούνται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας με δυσμενείς και άνισους όρους. Το μορφωτικό τους επίπεδο είναι κατά κανόνα χαμηλό, δεν έχουν ειδίκευση, εμπειρία και δεξιότητες που να τους βοηθήσουν να ενταχθούν στην αγορά ενώ τέλος, η πλειοψηφία τους δεν έχει “λευκό” ποινικό μητρώο και απολυτήριο στρατού, άλλα μια βεβαίωση απαλλαγής όπου μάλιστα αναφέρεται και το πρόβλημά τους. Παράλληλα, ο στιγματισμός οδηγεί σε απροθυμία των εργοδοτών να προσλαμβάνουν απεξαρτημένα άτομα. Βάση λοιπόν των παραπάνω μπορούμε εύκολα να φανταστούμε την κατάσταση όσον αφορά τα εξαρτημένα άτομα. Δυστυχώς ο αριθμός αυτών είναι πολύ μεγάλος.

**ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

Ο Δήμος Τρικκαίων περιλαμβάνει τα παρακάτω Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου:

3.1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός λειτουργεί από το 1989 και είναι Ν.Π.Δ.Δ. χρηματοδουμένο και εποπτευόμενο από το Δήμο. Αποτελεί έναν από τους βασικότερους φορείς πολιτιστικής παρέμβασης της περιοχής και πυρήνα συσπείρωσης των πολιτών, με επιδίωξη την πολιτιστική ανάπτυξη.

Στόχος του είναι η διαρκής πολιτιστική ανανέωση μέσα από πολλαπλές καλλιτεχνικές, πνευματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στην πνευματική καλλιέργεια και την αισθητική παιδεία των δημοτών καθώς και στην ψυχαγωγία τους.

Αποτελείται από την Διοικητική Υπηρεσία και τους επιμέρους Τομείς Δράσης. Η Διοικητική Υπηρεσία συντονίζει το έργο όλων των τομέων και επικοινωνεί με άλλους πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς για την πραγματοποίηση των διαφόρων καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων.

Οι Τομείς Δράσεις είναι:

✓ **Δημοτικό θέατρο**

Στα πλαίσια δράσης του Δημοτικού Θεάτρου λειτουργούν: η επαγγελματική σκηνή και τα θεατρικά εργαστήρια.

Η επαγγελματική σκηνή περιλαμβάνει την θεατρική σκηνή νέων καλλιτεχνών της οποίας συντελεστές είναι νέοι επαγγελματίες καλλιτέχνες ηλικίας 20-40 ετών.

Τα θεατρικά εργαστήρια διακρίνονται σε:

α) Παιδαγωγικό εργαστήρι θεάτρου. Στόχος του είναι η δημιουργική ευαισθητοποίηση των παιδιών στο χώρο των Τεχνών και του Θεάτρου.

β) Θεατρικό εργαστήρι για νέους που θέλουν να γνωρίσουν την τέχνη του θεάτρου.

Εκτός από τα παραπάνω πραγματοποιούνται και βραδιές λόγου και τέχνης.

✓ Δημοτική βιβλιοθήκη

Είναι ένα από τα πιο ενεργά τμήματα του Π.Ο.Δ.Τ.

Περιλαμβάνει το αναγνωστήριο, το τμήμα δανεισμού, αρχείο τοπικών εφημερίδων και αριθμεί 25.000 αναγνώστες.

Στις άμεσες προοπτικές της είναι η λειτουργία ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης ενώ λειτουργεί ήδη ξενόγλωσσο τμήμα που έχει στο αρχείο του 2.500 τίτλους βιβλίων σε 14 γλώσσες.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στο παιδικό τμήμα εδώ κι ένα χρόνο κάθε Παρασκευή πραγματοποιείται εκπαιδευτικό -ψυχαγωγικό πρόγραμμα για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας με αφήγηση παραμυθιών και άλλα δρώμενα.

✓ Δημοτικό εργαστήρι Τέχνης

Η δράση του Εργαστηρίου Τέχνης άρχισε το 1983 και

λειτουργούν σε αυτό τμήματα ζωγραφικής, αγιογραφίας και φωτογραφίας. Είναι ένα τμήμα ενεργό, ζωντανό και με μια

ιδιαίτερη δυναμική. Οι μαθητές του είναι από όλες τις ηλικίες και αυτόν τον καιρό είναι γύρω στους 200.

✓ Δημοτικό ωδείο

Το Δημοτικό Ωδείο είναι ένα πρότυπο σχολείο ανώτερης

μουσικής εκπαίδευσης που ιδρύθηκε το 1956. Αριθμεί 350

μαθητές. Εκτός από τις τάξεις κλασικών οργάνων λειτουργούν το τμήμα μουσικής προπαιδείας, η παιδική χορωδία και η μικρή συμφωνική ορχήστρα.

✓ Δημοτική χορωδία, Δημοτική φιλαρμονική και Δημοτικό χορευτικό συγκρότημα.

Έχοντας αποσπάσει αρκετά διεθνή βραβεία και άριστες κριτικές για την συμμετοχή τους σε διάφορες διοργανώσεις τα μέλη της Χορωδίας έχοντας ήδη 40 και πλέον χρόνια συνεχίζουν με κίνητρό τους την αγάπη τους για την μουσική και την πόλη τους την οποία επάξια εκπροσωπούν.

Όσον αφορά την Δημοτική φιλαρμονική τα 100 και πλέον χρόνια που μετρά από την ίδρυσή της είναι αρκετά για να αποδεχτεί ότι τα ακούσματά της είναι αγαπητά από όλους τους κατοίκους.

Το Χορευτικό επίσης, υπηρέτης της γνήσιας μουσικής παράδοσης αριθμεί περίπου 350 χορευτές συμπεριλαμβανομένων όλων των ηλικιών.

✓ Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο

Το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Τρικάλων εγκαινιάστηκε τον Μάρτιο του 1992 και στεγάζεται σε διατηρητέο κτίριο το οποίο αποτελεί έξοχο δείγμα της τοπικής αρχιτεκτονικής σε έναν από τους πιο πολυσύχναστους δρόμους της πόλης. Στόχοι του είναι η συγκέντρωση, διατήρηση, μελέτη και προβολή του λαϊκού πολιτισμού και της πλούσιας παράδοσης της περιοχής.

Ταυτόχρονα επιτελεί και κοινωνικό ρόλο με την διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων και ιδιαίτερα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τα παιδιά, φιλοδοξώντας να τα φέρει πιο κοντά στην παράδοση.

Η μουσειακή συλλογή προέρχεται κυρίως από δωρεές των πολιτών.

✓ Δημοτικό κουκλοθέατρο και θέατρο σκιών

Έχει διανύσει 16 χρόνια στον τομέα της παιδικής ψυχαγωγίας προσφέροντας ποιοτικό θέαμα στα παιδιά προβάλλοντας την Τέχνη του Θεάτρου Κούκλας και την Τέχνη του Θεάτρου Σκιών. Ανεβάζει έργα από διασκευασμένα λαϊκά παραμύθια αλλά και άλλα της κλασσικής λογοτεχνίας και είναι μία πολύ σημαντική και κυρίως αξιόλογη μορφή ψυχαγωγίας. Δίνει 80 παραστάσεις ετησίως για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας και της α' βάθμιας εκπαίδευσης μέσα στα όρια του Δήμου και εκτός αυτού σε συνεργασία με άλλους Δήμους του Νομού Τρικάλων.

✓ Δημοτικό ιστορικό αθλητικό μουσείο

Σκοπός του είναι η διάσωση και η προβολή της πλούσιας αθλητικής παράδοσης των Τρικάλων. Το αρχείο του μουσείου επεκτείνεται από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως και σήμερα και περιλαμβάνει μια πλούσια συλλογή φωτογραφιών, μετάλλια, βιβλία και περιοδικά, κύπελλα, αναμνηστικές πλακέτες, χρονόμετρα, αθλητικό εξοπλισμό, Δάδα των Ολυμπιακών Αγώνων του Μεξικού 1968 και σχόλια κορυφαίων αθλητών. Αυτό που πρέπει να σημειώσουμε ότι στους στόχους του Δ.Ι.Α.Μ. εκτός των άλλων περιλαμβάνεται και ο σχεδιασμός

για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που θα απευθύνεται στο κοινό και θα αφορούν ενημέρωση, εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά κ.τ.λ.

- ✓ Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης

ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης λειτουργεί από τον Ιούλιο του 1997 ως Κέντρο Πρωτογενούς Πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.

Είναι Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρία στην οποία εκτός του Δήμου Τρικκαίων συμμετέχουν:

- ⇒ Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων
- ⇒ Η Αντιναρκωτική Επιτροπή του Δήμου Τρικκαίων
- ⇒ Η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων

Υποστηρίζεται κατά 50% οικονομικά από τον Οργανισμό Κατά Των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.), αυτοδιοικούμενο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Σ' αυτό το πλαίσιο το Κέντρο πραγματοποιεί προγράμματα προληπτικών παρεμβάσεων, πρωτοβάθμιας πρόληψης. Οι παρεμβάσεις αυτές δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη ενίσχυση κάποιων βασικών θεσμών όπως η οικογένεια, το σχολείο κ.λ.π., αποσκοπώντας στην σωματική, ψυχική, πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη των ανθρώπων καθώς και στην επίτευξη του ευ ζην.

Πιο συγκεκριμένα οι δραστηριότητές του είναι οι εξής:

- ⇒ Εκπαιδευτικά σεμινάρια σε ομάδες γονέων
  - ⇒ Εκπαιδευτικά σεμινάρια σε δασκάλους και καθηγητές
  - ⇒ Προγράμματα Πρόληψης σε ομάδες εφήβων
  - ⇒ Εκπαιδευτικά σεμινάρια σε ομάδες εργαζομένων σε κοινωνικούς, αθλητικούς και πολιτιστικούς φορείς
  - ⇒ Έγκυρη, τεκμηριωμένη και επιστημονική πληροφόρηση σε θέματα ουσιών
  - ⇒ Συμβουλευτική οικογένειας και ατόμου
- Ειδικές ομάδες στόχοι είναι οι νέοι. Παράλληλα όμως η ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση, ενημέρωση και κινητοποίηση

των προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα άτομα αυτών των ομάδων ώστε να διευκολυνθεί η αναγνώριση της παθολογικής συμπεριφοράς και να γίνει αποτελεσματικότερη η παρέμβαση του ειδικού στα πρώτα στάδια του προβλήματος.

3.2. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗΣ (Ο.Α.Κ.Α.)

Η πόλη των Τρικάλων διαθέτει σε αθλητικές εγκαταστάσεις:

- Το Εθνικό Στάδιο Τρικάλων χωρητικότητας 15.000 θέσεων με στέγαστρο για 5.000 θέσεις,
- το Εθνικό Αθλητικό Κέντρο,
- το κλειστό Δημοτικό Γυμναστήριο,
- Δημοτικά και άλλα γήπεδα ποδοσφαίρου, το Αθλητικό Δημοτικό Κέντρο του πάρκου Αγίου Γεωργίου.

3.3.) ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.)

Στο Δήμο Τρικκαίων λειτουργούν πέντε Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)-σε λειτουργία θα τεθεί και έκτο Κέντρο εντός ολίγων μηνών-, τα οποία επισκέπτεται καθημερινά ένας μεγάλος αριθμός συμπολιτών μας της τρίτης ηλικίας.

Σαν στόχο έχουν την στήριξη ατόμων της τρίτης ηλικίας για να ξεπεραστούν τα ψυχολογικά προβλήματα, οι δυσκολίες που παρουσιάζει αυτή η ηλικία και ιδιαίτερα αυτή της μοναξιάς που οι περισσότεροι ηλικιωμένοι αισθάνονται.

Σε κάθε Κ.Α.Π.Η. λειτουργεί καφενείο το οποίο επισκέπτεται ένας πολύ μεγάλος αριθμός ατόμων σε καθημερινή βάση αφού μεταξύ τους είναι όλοι γνωστοί και φίλοι και το καφενείο αποτελεί το «στέκι» τους αλλά και επειδή πολύ απλά πληρώνουν για τον καφέ ή το αναψυκτικό τους το ποσό των 0,30 €.

Κάθε χρόνο διοργανώνονται ποικίλες εκδηλώσεις, για τον εορτασμό διαφόρων επετείων, εκδρομές, συμμετοχή σε Φεστιβάλ ΚΑΠΗ, γενικές συνελεύσεις μελών, κλπ. Φέτος το καλοκαίρι π.χ. διοργανώθηκαν δύο εκδρομές από το Β' Παράρτημα, μία στο βουνό και μία σε λουτρά, και δύο χορευτικές εκδηλώσεις με παραδοσιακές στολές στην πλατεία των Τρικάλων.

Στα ΚΑΠΗ λειτουργεί ιατρείο, όπου εκτελούνται ιατρικές συνταγές, δίδεται ιατροφαρμακευτική αγωγή, πραγματοποιείται κλινική εξέταση των μελών, μέτρηση της αρτηριακής πίεσης, παραπομπή για παρακλινικές εξετάσεις, ενεσοθεραπεία, ενεσοθεραπεία κατ' οίκον σε άτομα αδύναμα να έλθουν στο ΚΑΠΗ, προμήθεια φαρμάκων σε ανάπηρο και μοναχικό μέλος, αιμοληψία ανάπηρου μέλους στο σπίτι, μέτρηση σακχάρου, κλπ.

Επίσης, παρέχεται φυσιοθεραπεία και οικιακή βοήθεια σε μοναχικά άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν.

Υπάρχει πρόγραμμα γυμναστικής στο πλαίσιο του προγράμματος Αθλητισμός στην Τρίτη Ηλικία, τμήμα εργασιοθεραπείας, καθώς και ομάδες χορωδίας – χορευτικού και θεάτρου.

Τέλος, γίνονται μαθήματα αναλφαβητισμού, κηρύγματα από πνευματικούς πατέρες, ομιλίες από επιστήμονες σε θέματα τρίτης ηλικίας.

3.4.) ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Ο Οργανισμός Βρεφονηπιακών Σταθμών Δήμου Τρικκαίων, αποτελεί ξεχωριστό Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγεται στην εποπτεία του Δήμου Τρικκαίων⁸.

---

⁸ Άρθρο 203 Δ.Κ.Κ.Π.Δ. 410/95

Ο Οργανισμός Βρεφονηπιακών Σταθμών Δήμου Τρικκαίων, δημιουργήθηκε από τους σταθμούς, που μεταβιβάστηκαν στο Δήμο Τρικκαίων⁹ και λειτουργούν ως Ενιαίος Φορέας¹⁰.

Σκοπός του Οργανισμού Βρεφονηπιακών Σταθμών, μέσω των Βρεφονηπιακών τμημάτων του είναι :

- η καθημερινή φροντίδα, φύλαξη, ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία νηπίων και βρεφών εργαζομένων γονέων,
- η πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική , ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών,
- η προπαρασκευή τους για τη φυσική μετάβασή τους από την οικογενειακή ζωή στο σχολικό περιβάλλον.

Εκτός όμως των παραπάνω σκοποί του Οργανισμού αποτελούν επίσης και οι εξής δραστηριότητες:

- να παρέχει ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα,
- να εξυπηρετεί τους γονείς και παράλληλα να τους ευαισθητοποιεί πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας,
- να παρέχει ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενεί τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας,

Οι βρεφονηπιακοί σταθμοί του Δήμου Τρικκαίων και οι απασχολούμενοι σε κάθε έναν από αυτούς είναι οι ακόλουθοι:

Βρεφ/κός σταθμός	Δυναμικότητα	Προσωπικό
Α'	90 νήπια + 30 βρέφη	5 Εκπ/κοί, 3 Βοηθοί, 1 Μάγειρας
Β'	70 νήπια + 20 βρέφη	4 Εκπ/κοί, 1 Βοηθός, 1 Μάγειρας
Γ'	70 νήπια + 20 βρέφη	4 Εκπ/κοί, 1 Βοηθός, 1 Μάγειρας
Δ'	70 νήπια	3 Εκπ/κοί, 2 Βοηθοί, 1 Μάγειρας
Ε'	50 νήπια	2 Εκπ/κοί, 1 Βοηθός, 1 Μάγειρας
ΣΤ'	90 νήπια + 20 βρέφη	2 Εκπ/κοί, 1 Βοηθός, 1 Μάγειρας

(ΠΗΓΗ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ)

⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2503/97 και 42 του 2218/94 ΦΕΚ 90/Α/94

¹⁰ Συστάθηκε με την αριθμ. 18942/25-11-97 πράξη σύστασης Νομικού Προσώπου του Δ/ντιού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ν. Τρικάλων, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1101/12-12-97 και την υπ' αριθμ. 290/97 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Τρικάλων

Πόροι του Οργανισμού Βρεφονηπιακών Σταθμών Δήμου Τρικκαίων είναι:

- Η ετήσια υποχρεωτική επιχορήγηση από το κράτος, μέσω της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ν. Τρικάλων,
- Οι κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, συνδρομές πολιτών, οργανισμών, σωματείων κλπ.,
- Οι εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχει,
- Οι πρόσοδοι από την περιουσία του.

Ο Οργανισμός Βρεφονηπιακών Σταθμών Δήμου Τρικκαίων, διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από εννέα μέλη, τα οποία με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ο Δήμαρχος ή άλλο μέλος αιρετό ή μη που ορίζεται από αυτόν και μέλη αυτού τρεις (3) δημοτικοί σύμβουλοι εκ των οποίων ο ένας τουλάχιστον προέρχεται από την μειοψηφία, ένας (1) εκπρόσωπος των γονέων των φιλοξενούμενων παιδιών στα βρεφονηπιακά τμήματα, τρεις (3) δημότες ή κάτοικοι που να έχουν σχετική με το αντικείμενο του Νομικού Προσώπου επαγγελματική και κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις, ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στο Νομικό Πρόσωπο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΘΜΟΙ	6
ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ	436
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	21
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	1
ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	12

Στις Διοικητικές Υπηρεσίες των Βρεφονηπιακών Σταθμών απασχολούνται συνολικά πέντε (5) άτομα, από τα οποία δυο (2) είναι μόνιμοι υπάλληλοι, ενώ τρεις (3) εργάζονται στα πλαίσια χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

3.5.) ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Η Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Κ.Α.) Τρικάλων είναι μία αμιγής δημοτική επιχείρηση ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η οποία συστάθηκε το 1989 με φορέα σύστασης το Δήμο Τρικκαίων¹¹.

Διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από 4 δημοτικούς συμβούλους, 2 εκπροσώπους των πολιτών και 1 εκπρόσωπο του επιμελητηρίου Τρικάλων.

Σκοπός της δημοτικής επιχείρησης είναι η παροχή κοινωνικοοικονομικών υπηρεσιών στους πολίτες του Δήμου, η οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη του Δήμου μέσα από την ενεργό συμμετοχή στην αναπτυξιακή διαδικασία για την αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών και Τοπικών πόρων, την ανάληψη παραγωγικών πρωτοβουλιών, την παροχή ποιοτικά αναβαθμισμένων υπηρεσιών και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Αυτό επιτυγχάνεται διαμέσου της ταχείας πρόσβασης σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ευελιξίας στην εκπόνηση, λήψη και πραγματοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων για λογαριασμό του Δήμου Τρικάλων.

Η Δ.Ε.Κ.Α. , ως φορέας υλοποίησης κοινοτικών προγραμμάτων έχει υλοποιήσει τα τελευταία χρόνια διάφορα προγράμματα όπως HORIZON I, II, MERIT, TWIN, NOW I, II, κ.ά.

Ειδικότερα στις δράσεις της επιχείρησης περιλαμβάνονται:

- Σύνταξη και εφαρμογή μελετών και ερευνών για προγράμματα που αφορούν την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη σύμφωνα με τις στρατηγικές που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Τεχνική υποστήριξη προγραμμάτων και δραστηριοτήτων που αφορούν στην οργάνωση και ανάπτυξη των τοπικών αρχών.
- Παροχή συμβουλών και υπηρεσιών στην αναπτυξιακή δραστηριότητα των παραγωγικών δυνάμεων της περιοχής.

¹¹ Συστάθηκε βάση του Νόμου 1416/84 «Περί Δημοτικών Επιχειρήσεων»

- Βελτίωση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.
- Η τεχνική υποστήριξη Τοπικών Αναπτυξιακών προγραμμάτων που ενδιαφέρουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ενθάρρυνση τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών και γενικότερα υποστήριξη με κάθε πρόσφορο μέσο της τοπικής ανάπτυξης.
- Ο συντονισμός των αναπτυξιακών προγραμμάτων των φορέων προγραμματισμού, η τεχνική υποστήριξη στην υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενα τόσο από Εθνικούς όσο και από κοινοτικούς πόρους.
- Ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση του επιχειρηματικού και εργατικού δυναμικού μέσω προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.
- Υποβολή προτάσεων και υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών.
- Σύνταξη και εφαρμογή μελετών και ερευνών για προγράμματα που αφορούν την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

Τα προγράμματα της επιχείρησης είναι τα εξής:

Κοινωνικές Δομές

- ❖ Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών(ΚΔΑΠ)
- ❖ Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Αναπηρίες (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ)
- ❖ Εργαστήριο Ανθοσυνθέσεων για Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες "Το Ηλιοτρόπιο"
- ❖ Προγράμματα "Βοήθεια στο σπίτι" και "Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας".
- ❖ Συμμετοχή σε προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ.
- ❖ Υλοποίηση προγράμματος Φύλαξης Σχολείων.
- ❖ Βρεφονηπιακός Σταθμός "Ηλιαχτίδα".
- ❖ Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων "Η ΤΡΙΚΚΗ"

Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα

- ❖ Για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- ❖ Για τις ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού
- ❖ Για το περιβάλλον
- ❖ Για την ανάπτυξη των Μ.Μ.Ε.
- ❖ Για τις κατασκευές
- ❖ Για το κυκλοφοριακό και την στάθμευση

- ❖ Ολοκληρωμένες Αστικές Παρεμβάσεις της Συνοικίας Σεισμόπληκτα
- ❖ Κατάρτιση εξ' αποστάσεως
- ❖ EQUAL - "Καλλιτέχνες σε Δράση"
- ❖ Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης
- ❖ Ισότητας των Δύο Φύλων

Πολιτισμός

- ❖ Δημοτικός Κινηματογράφος
- ❖ Κέντρο Έρευνας και Καλλιτεχνικής Δημιουργίας

Δράσεις

- ❖ Κυκλοφοριακό- Στάθμευση
- ❖ Διαφήμιση
- ❖ Γραφείο Τελετών
- ❖ Υποστήριξη του Δήμου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Ανάπτυξης "ΔΕΚΑ" Τρικάλων του Δήμου Τρικκαίων, θέλοντας να συμβάλλει στην δημιουργική απασχόληση των παιδιών στον ελεύθερο χρόνο τους, δημιούργησε τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ).

Σκοπός είναι τα παιδιά, μέσα από το παιχνίδι και τις ομαδικές δραστηριότητες, να αναπτύξουν την κοινωνικότητά τους, να ψυχαγωγηθούν, να καλλιεργήσουν τις αισθητικές και καλλιτεχνικές τους δεξιότητες και να συμμετέχουν ενεργά στην πολιτιστική ζωή της πόλης.

Παράλληλα, απαντούν στην σύγχρονη ανάγκη των γονέων για απασχόληση των παιδιών τους σε περιβάλλον ασφαλές και δημιουργικό ενώ σημαντική αναμένεται να είναι και η συμβολή τους στην προώθηση των ίσων ευκαιριών απασχόλησης μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και στην αύξηση της απασχολησιμότητας.

Έτσι λειτουργούν τα εξής τμήματα:

- Εικαστικών
- Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- Θεάτρου
- Μουσικοκινητικής Αγωγής
- Χορού
- Παιδικής Λογοτεχνίας
- Περιβάλλοντος
- Ατομικής απασχόλησης και ομαδικών παιχνιδιών
- Δανειστικών παιδαγωγικών υλικών από παιδικά μουσεία
- Προληπτικής ιατρικής

Εκτός των παραπάνω, συμμετέχει σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, παραστάσεις, ημερίδες, εκθέσεις.

Τα κέντρα αυτά απευθύνονται σε παιδιά ηλικίας από 6-12 ετών. Λειτουργούν καθημερινά, όλο το χρόνο, τις καθημερινές ημέρες. Παραμένουν ανοικτά και κατά την διάρκεια των Χριστουγέννων και του Πάσχα. Στο σύνολό τους είναι τρία : ΚΔΑΠ «Ο ΣΤΑΘΜΟΣ», ΚΔΑΠ «ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ», και ΚΔΑΠ «Η ΟΜΟΝΟΙΑ».

ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ (ΗΦΑΙΣΤΟΣ)

Το κέντρο δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με αναπηρίες της ΔΕΚΑ Τρικάλων είναι ένας χώρος δημιουργίας και ψυχαγωγίας, για εφήβους και νέους ηλικίας από 15-25 ετών, με οποιαδήποτε είδους αναπηρία μέσω των οποίων επιδιώκεται η δημιουργική τους απασχόληση, η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ίδιων και των οικογενειών τους, η κοινωνική τους ένταξη και η οικογενειακή τους υποστήριξη.

Πρόκειται για μία δομή η οποία υπήρχε μεγάλη ανάγκη να δημιουργηθεί ειδικότερα αν σκεφτούμε ότι για τα παιδιά αυτά δεν υπήρχε σε ολόκληρο το νομό κάτι αντίστοιχο εκτός από το Ειδικό Σχολείο το οποίο απευθύνεται σε μικρής ηλικίας παιδιά. Εξυπηρετεί 23 άτομα και άρχισε να λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2003. Δημιουργήθηκε -όπως και τα προηγούμενα και τα επόμενα προγράμματα- και λειτουργεί με την συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με συγχρηματοδότηση

κατά 75% από το ΕΚΤ και κατά 25% από πόρους του Ελληνικού Δημοσίου(ΠΕΠ Θεσσαλίας 2000-2006).

Το «ΗΦΑΙΣΤΟΣ» απευθύνεται σε άτομα με:

- Κινητικές δυσκολίες
- Νοητική στέρση
- Διαταραχές λόγου
- Διαταραχές συμπεριφοράς
- Οποιαδήποτε άλλη αναπηρία

Στο κέντρο αυτό απασχολείται εξειδικευμένο επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και συνεργάτες.

Στο προσωπικό συμπεριλαμβάνονται:

- Κοινωνική λειτουργός
- Φυσιοθεραπεύτριες
- Εργοθεραπεύτρια
- Κοινωνικός φροντιστής
- Εκπαιδευτής ανθοδετικής
- Οδηγός
- Βοηθητικό προσωπικό

Όλο το προσωπικό βρίσκεται καθημερινά στο Κέντρο εκτός από τις φυσιοθεραπεύτριες οι οποίες πηγαίνουν 2 φορές την εβδομάδα. Αυτό γίνεται γιατί μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις όπου π.χ. ένα άτομο με κινητικές δυσκολίες να μην θέλει να παρακολουθήσει όλο το πρόγραμμα αλλά μόνο την φυσιοθεραπεία. Προς το παρόν όλα τα άτομα του ΗΦΑΙΣΤΟΣ παρακολουθούν όλο το εβδομαδιαίο πρόγραμμα.

Στον τομέα της δημιουργικής απασχόλησης οι δραστηριότητες είναι οι εξής:

- Χειροτεχνία
- Κολλάζ
- Ζωγραφική
- Πηλοπλαστική
- Ανθοσυνθέσεις – κηπουρική

Στις κοινωνικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται:

- Θεατρικό παιχνίδι – παιχνίδια έκφρασης – παντομίμα – αυτοσχεδιασμοί
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Μουσικές εκδηλώσεις
- Κουκλοθέατρο

- Επισκέψεις ψυχαγωγικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα
- Συμμετοχή σε αθλητικούς αγώνες
- Ανάπτυξη φιλικών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της κοινότητας
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις στην κοινότητα
- Καταγραφή και αξιολόγηση των κοινωνικών αναγκών της περιοχής
- Επαφή και συνεργασία με τις εκπαιδευτικές μονάδες ειδικής αγωγής, τις κοινωνικές υπηρεσίες και άλλους φορείς του Νομού.

Η δραστηριοποίηση γίνεται με:

- Ομάδα γυμναστικής
- Ψυχοκινητική αγωγή
- Μουσικοκινητική αγωγή
- Πρόγραμμα «Φροντίδας Εαυτού»
- Εκπαιδευτικά ομαδικά παιχνίδια
- Παραμύθια – γραφή – ανάγνωση
- Επιτραπέζια παιχνίδια
- Ζαχαροπλαστική

Εκτός των παραπάνω παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικού και υποστηρικτικού χαρακτήρα δηλαδή συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων του ατόμου και της οικογένειας.

Το περιβάλλον είναι κατάλληλα διαμορφωμένο, εξοπλισμένο και δημιουργικό. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι συνολικού εμβαδού 250 μ² αποτελούμενες από 6 αίθουσες και βοηθητικούς χώρους (τουαλέτες ειδικά διαμορφωμένες, αποθηκευτικούς χώρους, κ.τ.λ.) που πληρούν όλες τις απαραίτητες τεχνικές προδιαγραφές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΣΥΝΘΕΣΕΩΝ- «ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ»

Το εργαστήρι αυτό απασχολεί 8 άτομα και απευθύνεται σε άτομα με νοητική υστέρηση, άνω των 18 ετών.

Ο χώρος του εργαστηρίου λειτουργεί από τον Δεκέμβριο του 2002 με τους εξής στόχους:

- Την αυτοεκτίμηση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
- Την αυτονομία τους
- Την ποιοτική απόδοση στην εργασία

- Την προσπάθεια για την ανάδειξη του έργου και των δεξιοτήτων των ΑΜΕΑ
  - Την κοινωνική αναγνώριση των ΑΜΕΑ σαν ισότιμα μέλη της κοινωνίας
- Αντικείμενο απασχόλησης αποτελούν τα αποξηραμένα άνθη, τα οποία χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ανθοσυνθέσεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» ΚΑΙ «ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ»

Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται από την ΔΕΚΑ Τρικάλων σε συνεργασία με τα παραρτήματα Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Τρικκαίων ,δηλαδή σε κάθε Κ.Α.Π.Η. λειτουργεί κι ένα πρόγραμμα. Απευθύνονται σε άτομα που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως ή χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα ή δεν έχουν επαρκείς πόρους ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής αφενός και να διατηρηθούν οι ίδιοι στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον αφετέρου.

Τα προγράμματα προσφέρουν δωρεάν τις εξής υπηρεσίες:

- Ψυχοσυναισθηματική στήριξη και συμβουλευτική οικογενειακή παρέμβαση
- Νοσηλευτική φροντίδα (όπως μέτρηση αρτηριακής πίεσης, σακχάρου, ενεσοθεραπεία, περιποίηση τραυμάτων, κ.τ.λ.) με επισκέψεις σε σπίτια
- Οικιακή φροντίδα και καθαριότητα

Εκτός αυτών γίνονται και πρακτικές εξυπηρετήσεις όπως εξόφληση λογαριασμών, ψώνια, συνοδεία σε διάφορα ιατρεία, νοσοκομείο, τηλεφωνικές επικοινωνίες ανάλογα με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου, ψυχαγωγία και συμμετοχή στη ζωή.

Για τις ανάγκες των προγραμμάτων αυτών απασχολούνται κοινωνικοί λειτουργοί –υπεύθυνοι για την λειτουργία και τον συντονισμό-, νοσηλευτές και νοσηλεύτριες και οικογενειακοί βοηθοί. Απασχολούνται επίσης οδηγός για την μεταφορά του εξυπηρετούμενου, καθώς και Ιατρός Παθολόγος για την παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΑΕΔ

Η ΔΕΚΑ Τρικάλων συμμετέχει σε προγράμματα απασχόλησης που προκηρύσσει ο ΟΑΕΔ έτσι ώστε να βοηθήσει:

- Τους μακροχρόνιους αλλά και τους νέους άνεργους
- Στην απασχόληση ανέργων που βρίσκονται στο στάδιο πλησίον της σύνταξης
- Την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας πτυχιούχων ΑΕΙ και ΤΕΙ, αποφοίτων ΕΠΛ – STAGE 1 και 3
- Δημιουργεί νέες θέσεις εργασίες για:
  - ο Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες
  - ο Αποφυλακισμένους
  - ο Απεξαρτημένους

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που στοχεύει στην προστασία της σχολικής περιουσίας και στην εύρυθμη λειτουργία της σχολικής κοινότητας με την φύλαξη των σχολικών χώρων επί 24ώρου βάσεως.

Για το πρόγραμμα αυτό έχουν επιλεγεί και συμμετέχουν 28 φύλακες μέσω διαδικασίας επιλογής που έγινε με την ευθύνη της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) με την εποπτεία του ΑΣΕΠ και των συναρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών, Παιδείας, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας και ΟΑΕΔ.

Με τη δράση αυτή επιτυγχάνεται η προστασία της σχολικής περιουσίας και των χώρων από εξωτερικούς παράγοντες αλλά και η καθοριστική συμβολή στην επίλυση του μεγάλου προβλήματος της απασχόλησης στην περιοχή μας.

ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ – «Η ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ»

Η ΔΕΚΑ Τρικάλων απαντώντας στις σύγχρονες ανάγκες των γονέων για παραμονή και φροντίδα των παιδιών τους σε περιβάλλον ασφαλές και δημιουργικό, συμβάλλοντας παράλληλα στην προώθηση των ίσων ευκαιριών απασχόλησης μεταξύ ανδρών και γυναικών, δημιούργησε τον Μάρτιο του 2003 τον βρεφονηπιακό σταθμό «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ» με

χρηματοδότηση του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2000-2006 της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με τη σύμπραξη του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου.

Ο σταθμός βρίσκεται στην συνοικία της Αγίας Μονής συστεγάζεται με τον Γ' Παιδικό Σταθμό του Δήμου Τρικκαίων και διαθέτει εγκαταστάσεις πλήρως εξοπλισμένες που τηρούν όλες τις προβλεπόμενες προδιαγραφές και τους κανόνες ασφάλειας.

Φιλοξενεί δωρεάν 24 συνολικά βρέφη και νήπια ηλικίας 8 έως 30 μηνών και λειτουργεί καθημερινά όλο το χρόνο, από Δευτέρα ως Παρασκευή από τις 7 έως τις 3 το μεσημέρι ενώ αξίζει να σημειώσουμε ότι είναι ο πρώτος και μοναδικός βρεφικός σταθμός που λειτουργεί στο Δήμο Τρικαίων.

Στο σταθμό λειτουργούν δύο τμήματα, το τμήμα των βρεφών από 8 έως 1,5 ετών και το τμήμα των νηπίων από 1,5 έως 2,5 ετών, ενώ για την φροντίδα τους απασχολούνται 4 νηπιοβρεφοκόμοι, 2 βοηθοί νηπιοβρεφοκόμοι, 1 μάγειρας, 2 άτομα βοηθητικό προσωπικό και 1 παιδίατρος.

Βασικός στόχος λειτουργίας του Σταθμού είναι αφενός να καλύπτει τις καθημερινές, βιολογικές τους ανάγκες και αφετέρου να παρέχει ενιαία προσχολική αγωγή και να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτυχθούν όσο το δυνατόν περισσότερο σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.

Στο ημερήσιο τους πρόγραμμα περιλαμβάνεται η κοινωνικοποίηση και η ενίσχυση της εξελικτικής τους πορείας, η ομαλή συναναστροφή μεταξύ τους και η εμπέδωση κλίματος ελευθερίας και ασφάλειας, που επιτυγχάνονται μέσα από προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, τη μουσική, τη μουσικοκινητική αγωγή, τα παραμύθια, τα ομαδικά και ατομικά παιχνίδια, την ποίηση, τα εικαστικά, τις χειροτεχνίες, το χορό, την ελεύθερη έκφραση, την περιβαλλοντική αγωγή, κ.ά.

Στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών τα παιδιά προσεγγίζονται με στοργή, διάλογο, επεξήγηση και εμπιστοσύνη και έτσι εξασφαλίζεται η αρμονική συνεργασία.

Το ημερήσιο αυτό πρόγραμμα είναι ευέλικτο και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες που έχει η κάθε ηλικία, τηρούνται όμως ορισμένα βασικά χρονικά στοιχεία όπως η προσέλευση, η αποχώρηση, οι ώρες φαγητού και ανάπαυσης.

Στα βρέφη παρέχεται η απαραίτητη ποιοτικά και ποσοτικά τροφή (πρωινό και μεσημεριανό καθημερινά).

Η παρακολούθηση της υγείας των παιδιών αποτελεί παράλληλη υποχρέωση και γίνεται από Παιδίατρο – Συνεργάτη ο οποίος επισκέπτεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

Δικαίωμα εγγραφής έχουν όλα τα παιδιά της παραπάνω ηλικίας και κατά κύριο λόγο από την περιοχή του Δήμου Τρικκαίων, χωρίς να αποκλείεται η περίπτωση εγγραφής παιδιού που διαμένει σε μακρινή περιοχή και η εγγραφή είναι εφικτή λόγω ύπαρξης κενής θέσης.

Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά και ανέργων και εργαζόμενων γονέων καθώς και τα παιδιά οικονομικά αδύναμων οικογενειών, προτιμώνται εκείνων που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια (π.χ. παιδιά ορφανά από έναν ή δύο γονείς, παιδιά άγαμων μητέρων, διαζευγμένων ή σε διάσταση γονέων, παιδιά που προέρχονται από γονείς με σωματική και πνευματική αναπηρία, πολύτεκνων οικογενειών, κ.τ.λ.).

ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ «Η ΤΡΙΚΚΗ»

Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) είναι μονάδα ημερήσιας φιλοξενίας 25 ηλικιωμένων ατόμων που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (λόγω κινητικών δυσκολιών, άνοια, κ.τ.λ.) και των οποίων το περιβάλλον που τα φροντίζει, κυρίως οι γυναίκες, εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στα φροντίδα που έχει αναλάβει.

Παρέχει δωρεάν υπηρεσίες και ημερήσιας και ολιγόωρης φιλοξενίας στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Η νοσηλευτική φροντίδα
- Η φροντίδα για την ικανοποίηση πρακτικών αναγκών διαβίωσης
- Η ατομική υγιεινή

- Τα προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων

Σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους του Κέντρου, η παροχή της οργανωμένης κοινωνικής φροντίδας γίνεται από ειδικευμένο προσωπικό που αποτελείται από νοσηλεύτη και νοσηλεύτρια, κοινωνικούς φροντιστές και βοηθητικό προσωπικό.

Στο βοηθητικό προσωπικό συμπεριλαμβάνεται κι ένας οδηγός υποχρέωση του οποίου είναι η καθημερινή μεταφορά των ατόμων που εξυπηρετούνται από το σπίτι τους στο Κ.Η.Φ.Η. και αντίστροφα.

Εκτός από το προσωπικό υπάρχει κι ένας εξωτερικός γιατρός ο οποίος επισκέπτεται το Κ.Η.Φ.Η. μια φορά την εβδομάδα εκτός απροόπτου.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Κ.Η.Φ.Η. βρίσκονται στο Β' Παράρτημα του Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Τρικκαίων σε ένα ισόγειο κτίριο συνολικού εμβαδού 335 τ.μ. και αποτελείται από 2 μεγάλες αίθουσες, 2 γραφεία, 1 χώρο υποδοχής, 1 κουζίνα και βοηθητικούς χώρους(τουαλέτα, αποθήκη και διαδρόμους). Χωρίς να αποκλείεται η εγγραφή ηλικιωμένων ατόμων που διαμένουν σε άλλους δήμους, κατά κύριο λόγο τα άτομα που εξυπηρετούνται προέρχονται από την περιοχή του Δήμου Τρικκαίων.

ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

- Υλοποίηση κοινοτικών πρωτοβουλιών NOW I, II, III (1993-2000) με στόχο την προώθηση ίσων ευκαιριών για την απασχόληση των γυναικών. Στις δράσεις περιλαμβάνονται:
  - ο Κατάρτιση σε θέματα:
    - π Σύγχρονης γραμματείας-αυτοματισμού γραφείου
    - π Θερμοκηπιακής καλλιέργειας με ήπιες μορφές ενέργειας-βιοκαλλιέργειες
  - ο Δημιουργία κέντρου παροχής Συμβούλων με στόχο τη στήριξη, την ενημέρωση και την πληροφόρηση των γυναικών σε θέματα απασχόλησης
  - ο Συνεχής έρευνα επαγγελματικών αναγκών στην αγορά εργασίας
  - ο Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια, σεμινάρια και εκθέσεις

- ο Αδελφοποιήσεις πόλεων
Έχουν γίνει προτάσεις χρηματοδότησης για την αδελφοποίηση με τις πόλεις του Ριάτιγκορσκ (Ryatigor Ρωσίας και του Amberg Γερμανίας), για την ανάπτυξη συνεργασιών και συμφωνιών σε επιχειρηματικό, τουριστικό, πολιτιστικό και αθλητικό επίπεδο.
- ο Μελέτη παρακολούθησης και εκτέλεση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης
- ο SPEC Πρόγραμμα Υποστήριξης για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης

Στόχος είναι η δημιουργία και η στήριξη πολιτικών απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.

Στις δράσεις περιλαμβάνονται η ανταλλαγή επισκέψεων μεταξύ των συνεργατών για την ανταλλαγή εμπειριών και μεταφορά τεχνογνωσίας πάνω στον τρόπο επιμόρφωσης και κατάρτισης των νέων, καθώς και η διοργάνωση ημερίδων με θέμα το σύστημα των Παραγωγικών Σχολών και των αποτελεσμάτων της παρέμβασης τους στην επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση των νέων.

Στις δράσεις περιλαμβάνονται:

- ο Συνεργασία με την Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ.) για τον προσδιορισμό των αναγκών επιμόρφωσης και κατάρτισης του επιχειρηματικού κόσμου και του στελεχιακού δυναμικού των ΜΜΕ των δύο Νομών
- ο Συναντήσεις με τους τοπικούς παράγοντες του επιχειρηματικού κόσμου για τους σκοπούς του προγράμματος
- ο Διενέργεια έρευνας αγοράς από ομάδα ερευνητών δείγμα επιχειρήσεων για διαπίστωση της επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης

Σκοπός είναι η συνεχής επαγγελματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο.

3.6.) ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Ο Δήμος Τρικκαίων με στόχο να αποκτήσει εργαλεία άσκησης κοινωνικής πολιτικής και να αξιοποιήσει τα Ευρωπαϊκά προγράμματα και με δεδομένο το κενό που υπήρχε στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας στο Δήμο, συνέστησε τη Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Μέριμνας. Η επιχείρηση έχει έδρα τον Δήμο Τρικκαίων.

Διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο και ορίζεται με τα αναπληρωματικά μέλη από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου. Η θητεία του Συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία της Δημοτικής Αρχής.

Το Συμβούλιο αναλυτικά αποτελείται από τους εξής:

- Τέσσερα μέλη είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου ένας εκ των οποίων προέρχεται από την μειοψηφία,
  - Ένα μέλος είναι εκπρόσωπος του Ιατρικού Συλλόγου Τρικάλων,
  - Ένα μέλος είναι δημότης που έχει γνώση ή εμπειρία σχετική με το αντικείμενο της επιχείρησης
  - Ένα μέλος είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων αν η επιχείρηση απασχολεί πάνω από είκοσι εργαζόμενους.
- Αν οι εργαζόμενοι είναι λιγότεροι στη διοίκηση ορίζεται ένας ακόμη δημότης.

Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διάρκεια της επιχείρησης ορίζεται στα 30 χρόνια και μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Η Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ. είναι ένας εξειδικευμένος φορέας που δραστηριοποιείται στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας. Έχει την ευθύνη της ενημέρωσης και της υποστήριξης των ευπαθών ομάδων (άνεργοι, τσιγγάνοι, μετανάστες, άποροι) των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ατόμων που χρήζουν κοινωνικής επανένταξης (απεξαρτημένοι, αποφυλακισμένοι, κ.τ.λ.) στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της ασφάλειας, της εργασίας, σε νομικά θέματα καθώς και σε θέματα ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης. Έχει την ευθύνη επίσης ανάληψης και συμμετοχής σε κάθε είδους προγράμματα κοινωνικής μέριμνας και πρόνοιας, όπως

στεγαστικά κ.τ.λ. και την ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών για την πρόληψη και γενικότερα την αντιμετώπιση προβλημάτων ανεργίας, κοινωνικού αποκλεισμού, εγκληματικότητας, ξενοφοβίας και ρατσισμού.

Σήμερα η Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ. προχωρά δυναμικά με τη συμμετοχή στην υλοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων στους τομείς υγείας-πρόνοιας και κάνοντας ποικίλες κοινωνικές παρεμβάσεις.

Ήδη έχει αναλάβει την στεγαστική αποκατάσταση των τσιγγάνων με την παραχώρηση λυόμενων οικίσκων και δημιουργώντας δύο οικισμούς. Κυρίως όμως με τη διεκπεραίωση των διαδικασιών δανειοδότησης. Ήδη από τις 235 αιτήσεις έχουν εγκριθεί οι 185 ενώ οι υπόλοιπες είναι υπό έγκριση.

Αυτή την περίοδο είναι στη φάση υλοποίησης τριών προγραμμάτων που έχουν στόχο την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού καθιστώντας την μια σημαντική προνοιακή δομή του Δήμου.

Πρόκειται για τα εξής προγράμματα:

1) ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

α) Στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος η Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ. έχει αναλάβει τη δράση της Συμβουλευτικής πραγματοποιώντας 200 συνεδρίες για τσιγγάνους, οι οποίες είναι ατομικές, στόχος και επιδίωξη των οποίων είναι η ενδυνάμωση, η εμπύκωση και η πληροφόρηση των ευπαθών ομάδων και κυρίως των τσιγγάνων, καθώς και η ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση όλου του κοινωνικού ιστού, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των ατόμων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Βασικός στόχος της συμβουλευτικής είναι η κοινωνική και εργασιακή προετοιμασία προκειμένου μετά την ολοκλήρωση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών να ενταχθούν σε μία ή περισσότερες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Το μέτρο αυτό έχει ως στόχο την αναβάθμιση του εργατικού

στελεχικού δυναμικού της περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τη ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την καταπολέμηση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο με έναν ολοκληρωμένο τρόπο και με την κύρια συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και λοιπών εταίρων που αποσκοπούν στην προώθηση της τοπικής απασχόλησης και στη βελτίωση της απασχολησιμότητας στη βάση ενεργειών προσανατολισμού, κατάρτισης, επανακατάρτισης, επιδότησης της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης.

Οι δράσεις στοχεύουν επίσης στη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την κοινωνική ένταξη, την προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους και την ενσωμάτωση των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στις τοπικές αγορές εργασίας. Τα σχέδια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αφορούν ανέργους ή υποαπασχολούμενους, σε κοινωνικά ή οικονομικά υποβαθμισμένες περιοχές.

Το σημαντικότερο έργο που έχει επιτευχθεί μέσω των Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης είναι η δημιουργία Ιατροκοινωνικού Κέντρου για τους τσιγγάνους συνολικού προϋπολογισμού 176.000,00 €.

Β) Δράση δημοσιότητας-ευαισθητοποίησης
Αφορά τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ και δημιουργία φυλλαδίου για προώθηση στην αγορά εργασίας ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Γ) Λειτουργία Ιατροκοινωνικού Κέντρου

Σκοπός του Ιατροκοινωνικού Κέντρου είναι η λειτουργία δομής που να παρέχει ιατροκοινωνική φροντίδα ώστε να προωθείται η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και η κοινωνική προστασία των Ελλήνων τσιγγάνων με απώτερο στόχο την κοινωνική τους ενσωμάτωση.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί είναι οι εξής:

- Καταγραφή της ομάδας στόχου, μελέτη επεξεργασίας και ανάλυσης των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτήρων, καθώς και ιδιαιτεροτήτων τους,

- Ανίχνευση του επιπέδου και καταγραφή των αναγκών, καθώς και των υγειονομικών και κοινωνικών προβλημάτων τους με επιδημιολογική έρευνα,
- Ενημέρωση των συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού για θέματα δημόσιας υγείας(δράσεις αγωγής υγείας) και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες,
- Προάσπιση και προαγωγή υγείας με την ανάπτυξη αναγκαίων δράσεων,
- Σύνδεση με κοινωνικοπροποιακά προγράμματα, με ενισχυμένες δράσεις και η υποστήριξή τους για την αξιοποίηση αυτών των παροχών,
- Παροχή βοήθειας για την ρύθμιση διαδικαστικών και νομικών εκκρεμοτήτων με δημόσιες υπηρεσίες,
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ένταξη της οικογένειας, ιδιαίτερα των παιδιών, στην ελληνική κοινωνία και αξιοποίηση των θεσμοθετημένων δομών της πολιτείας (παιδείας, αθλητισμού, πολιτισμού, κ.τ.λ.) με σκοπό την ένταξη στα ειδικά προγράμματα αποκατάστασης (οικιστικά, εκπαιδευτικά, απασχόλησης, κ.τ.λ.) και κοινωνικής ενσωμάτωσης.
- Εξοικειώσή τους με τα καινούρια δεδομένα στέγασης και φροντίδα του περιβάλλοντος χώρου, καθώς και η απόκτηση των αναγκαίων δεξιοτήτων μέσα από οργανωμένες δραστηριότητες. Γενικοί σκοποί του σχεδίου είναι:
  - ο Η συμβολή στην περιβαλλοντική, παραγωγική και πολιτισμική συνοχή και στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής των Σεισμοπλήκτων του Δήμου Τρικκαίων,
  - ο Η συμβολή στην κοινωνική συνοχή και αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων.

2) ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Το γραφείο λειτουργεί στα πλαίσια του προγράμματος «Ενέργειες Υποστήριξης Ατόμων που απειλούνται ή πλήττονται με αποκλεισμό». Σκοπός του γραφείου, το οποίο απασχολεί δύο κοινωνικούς επιστήμονες (ψυχολόγο και κοινωνικό λειτουργό) είναι η παροχή συμβουλευτικής, παροχής και διασύνδεσης με κοινωνικές υπηρεσίες και δομές προώθησης στην απασχόληση ατόμων που εντάσσονται σε κοινωνικά ευπαθής ομάδες και πλήττονται με κοινωνικό και εργασιακό αποκλεισμό.

Το γραφείο λειτουργεί από 7:30-14:30 από Δευτέρα έως Παρασκευή.

3) ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Σε αυτό το μέτρο η Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ. έχει αναλάβει τη δημοσιοποίηση και προβολή των υπηρεσιών συμβουλευτικής γυναικών με στόχο την ενημέρωση του μεγαλύτερου μέρους των γυναικών που εν δυνάμει ανήκουν στις ομάδες στόχου του έργου.

Σκοποί της επιχείρησης είναι:

- Η παροχή κάθε μορφής Υπηρεσιών Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόνοιας σε δημότες που χρήζουν αυτών,
- Η ανάληψη και συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόνοιας όπως στεγαστικά κ.τ.λ. και η ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών για την πρόληψη και γενικότερα την αντιμετώπιση προβλημάτων ανεργίας, κοινωνικού αποκλεισμού, εγκληματικότητας, ξеноφοβίας και ρατσισμού,
- Η εφαρμογή Προγραμμάτων Προληπτικής Ιατρικής καθώς και προγραμμάτων που προστατεύουν και προάγουν την υγεία και την ποιότητα ζωής,
- Η δημιουργία τράπεζας αίματος,
- Η προστασία των ομάδων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες ή εκτεθειμένες σε κινδύνους θεομηνιών(π.χ. καύσωνα),
- Η λειτουργία συμβουλευτικών σταθμών για παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών όπως το «Βοήθεια στο Σπίτι»,
- Η οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, των baby bar kings, των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, τα ΚΑΠΗ, των Γηροκομείων, των Συμβουλευτικών και Ενημερωτικών Σταθμών καθώς και κάθε άλλης παρόμοιας δραστηριότητας στο Δήμο Τρικκαίων και στην ευρύτερη περιφέρεια σε συνεργασία με άλλους Ο.Τ.Α. ή άλλες δημοτικές επιχειρήσεις,
- Η δημιουργία υποδομής και υπηρεσιών ειδικών προδιαγραφών για άτομα με ειδικές ανάγκες(ράμπες, χάρτες, συγκοινωνία, χώροι άθλησης),
- Η προώθηση και αξιοποίηση εθελοντισμού,

- Η τεκμηρίωση προβλημάτων κοινωνικής μέριμνας με ειδικές δημοσκοπήσεις και έρευνες,
- Η υλοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης του κοινού προβολής, διαφήμισης και εκδόσεων καθώς και η οργάνωση σεμιναρίων, εκδηλώσεων, κ.τ.λ.,
- Η ίδρυση και εκμετάλλευση χώρων κατασκήνωσης, camping είτε για την εξυπηρέτηση των δημοτών είτε για την δημιουργία εσόδων ή και την προώθηση κοινωνικού τουρισμού,
- Η δημιουργία, λειτουργία και συμμετοχή σε ΙΕΚ, ΚΕΚ, ΚΕΣΥΥ καθώς και η συμμετοχή σε αντίστοιχα προγράμματα κατάρτισης,
- Η ίδρυση κάθε μορφής εταιριών καθώς και η συμμετοχή σε εταιρίες που έχουν συναφές αντικείμενο με τους σκοπούς της επιχείρησης,
- Η συνεργασία με φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας και πρόνοιας,
- Η επιχείρηση μπορεί να αναθέτει στο σύνολο ή κατά τμήματα υπηρεσίες που αναλαμβάνει ή προγραμματίζει σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ν.Π.Ι.Δ. ή σε φυσικά πρόσωπα, ή σε συνεταιρισμούς, κοινωφελείς οργανισμούς, κ.τ.λ.,
- Η επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει και να υλοποιεί
- προγράμματα ή να συμμετέχει σε δίκτυα επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας μέσα στα πλαίσια Ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και Ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μέσων. Επίσης, μπορεί να συμμετέχει και να διαχειρίζεται προγράμματα και πρωτοβουλίες που εκπορεύονται και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Οι πόροι της επιχείρησης προέρχονται από:

- Τα έσοδα από τις προγραμματικές συμβάσεις τις οποίες θα υπογράψει με το Δήμο Τρικκαίων ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ. ή Ι.Δ. , για τις υπηρεσίες που θα παρέχει στους δημότες,
- Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών,
- Τα έσοδα από την ανάληψη επενδυτών, πρωτοβουλιών, την χρήση των έργων ή των υπηρεσιών της και γενικότερα την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,

- Οι πρόσοδοι από την περιουσία της, κληρονομίες, εισφορές, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις από Δημοσίους και άλλους φορείς,
- Τα έσοδα από την συμμετοχή της σε Ευρωπαϊκά ή Εθνικά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες,
- Τα έσοδα από δημοτικά τέλη και άλλες αρμοδιότητες του Δήμου που θα εκχωρούνται με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου στην επιχείρηση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σε γενικές γραμμές και αυτό που πρώτο από όλα θα έπρεπε να αναφερθεί είναι ότι οι τοπικοί φορείς της πόλης των Τρικάλων είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένοι στον τομέα της ανάληψης πρωτοβουλιών στο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

Το βασικό τους πλεονέκτημα έγκειται κυρίως στην συνειδητοποίηση και κατανόηση της πλειοψηφίας των αναγκών της περιοχής και επομένως στις ευθύνες που έχουν αναλάβει και στις υποχρεώσεις που καλούνται να εκπληρώσουν.

Το τρίπτυχο Τοπικό Επίπεδο-Τοπική Αυτοδιοίκηση-Κοινωνική Πολιτική λειτουργεί σε γενικές γραμμές αρκετά ικανοποιητικά και σε ορισμένες περιπτώσεις απρόσμενα ικανοποιητικά.

Μία από αυτές αποτελεί και η περίπτωση της ομάδας των Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες. Οι κοινωνικές δομές «Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης για Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες» και «Εργαστήρι Ανθοσυνθέσεων» αποτελούν δομές αξιόλογες και πλέον αναγκαίες και για την ομάδα που επωφελείται αλλά και για τον Δήμο Τρικκαίων.

Εξίσου αποτελεσματικά λειτουργούν και οι υπόλοιπες προνοιακές δομές. Για όλες τις ομάδες, για τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, τους τσιγγάνους, και γενικότερα για τους αδύναμους και ανυπεράσπιστους έχει ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα και φροντίδα.

Δυστυχώς όμως εντοπίζονται και κάποιες αδυναμίες: Ένα από τα βασικά προβλήματα της περιοχής όπως έχω αναφέρει αποτελεί το υψηλό ποσοστό ανεργίας. Παρ' ότι το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για την ενίσχυση της απασχόλησης και της ανάπτυξης με βασικά χρηματοδοτικά μέσα τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το ποσοστό αυτό παραμένει το ίδιο και προς το παρόν δεν ακολουθεί τάσεις μείωσης. Η μέριμνα επομένως για την κατάσταση αυτή είναι επείγουσα και αναγκαία.

Στην ομάδα των εξαρτημένων το πρόβλημα είναι της ίδιας δυναμικής. Παρά την εφαρμογή ενεργειών ή προγραμμάτων

για την υποστήριξη της ομάδας αυτής, η κοινωνική και επαγγελματική ένταξή της είναι ακόμα πολύ περιορισμένη. Δυστυχώς η κατάσταση για τα εξαρτημένα άτομα είναι πολύ χειρότερη. Η ομάδα αυτή δεν αντιμετωπίζει μόνο το πρόβλημα ανεργίας αλλά και της ολότελα περιθωριοποίησης και εγκατάλειψης. Από την μία πλευρά το Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης λειτουργεί αποδοτικά, από την άλλη όμως δεν περιλαμβάνει στο πρόγραμμά της τίποτα πέρα από την παροχή πληροφοριών όσον αφορά τα Κέντρα Απεξάρτησης και την παροχή συμβουλών προς τα εξαρτημένα άτομα και τις οικογένειες αυτών.

Βιβλιογραφία

- Απίστουλας - Κοντιάδης, «Μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους και Τοπική Αυτοδιοίκηση», εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2006
- Μπεσίλα – Βίκα Ευριδική, «Τοπική Αυτοδιοίκηση», εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη 2004
- Κωνσταντίνος Τσουντας, «Οι λειτουργίες του κράτους στα σύγχρονα πολιτεύματα», εκδόσεις Εμμανουηλίδη, Αθήνα 2004
- Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου, «Οι Επιχειρήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», εκδόσεις Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Αθήνα 2004
- Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (2004)
- «Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση», εκδόσεις Ε.Ε.Τ.Α.Α., Αθήνα 1995
- Μελέτη Πανεπιστήμιου Θεσσαλίας, «Κοινωνική Οικονομίας», 2002
- Μελέτη Πανεπιστήμιου Θεσσαλίας, «Η απασχόληση στο Νομό Τρικάλων και στο Νομό Καρδίτσας», 2004
- Μελέτη Πανεπιστήμιου Θεσσαλίας, «Κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες στην Περιφέρεια Θεσσαλίας», 2004

Άλλες πηγές

- ο Διαδίκτυο

- ο Τοπικές Εφημερίδες από το αρχείο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	€
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ "ΔΕΚΑ" ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΔΑΠ "Ο ΣΤΑΘΜΟΣ" ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	475.304
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΔΑΠ "ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ" ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	388.672
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΔΕΚΑ) ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ Γ ΚΑΠΗ	331.666
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΠΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1.297.674
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ Δ.Ε.Κ.Α. ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. ΚΑΠΗ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	240.549
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ ΔΕΚΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. ΚΑΠΗ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	240.549
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ Δ.Ε.Κ.Α. ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΗΦΗ ΤΡΙΚΚΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	301.921
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΚΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ Η ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	458.442
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΚΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΔΑΠ - ΜΕΛ ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	424.741
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΚΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΔΑΠ Η ΟΜΟΝΟΙΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	407.983
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΗΣ Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ. ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΣΙΓΓΑΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΗΠΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	176.000
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΠΑΡΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	729.523
ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ(ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ)	34.000
ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΩΝ(ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ)	110.000
ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ(ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ)	123.300
ΔΡΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.Ε.ΚΟ.ΜΕ.Τ.)	17.600
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ/ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ Τ.Π.Α.(ΑΝ)	14.500
ΔΡΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.Ε.Κ.Α.)	52.800